

Turystyka i sport

Obszar Gminy Ełk leży w bardzo korzystnym geograficzno-rozwojowym obszarze Polski. Obejmuje ona południową część Pojezierza Ełckiego będącego środkową częścią obszaru Pojezierza Mazurskiego. Większość gminy należy do Obszarów Chronionych Krajobrazu Pojezierza Ełckiego. Południowo-zachodnia część gminy to Obszar Chroniony Krajobrazu Jezior Orzyskich.

Ponad 40 jezior w gminie

✘ Na terenie Gminy Ełk znajduje się ponad 40 jezior. Jedno z nich – jezioro Woszczelskie – należy do obszaru NATURA 2000. Większość wód jest jeszcze czysta i nie zdegradowana biologicznie. Większość zbiorników wodnych w zależności od położenia, szczególnie w obszarach leśnych lub w pobliżu domostw i wiosek, tworzy miejsca o dużej atrakcyjności turystyczno-rekreacyjnej. Znaczna ich ilość połączona jest z dużymi zbiornikami wodnymi poprzez rzeki i ciek wodne, co stwarza doskonałe warunki do uprawiania turystyki kajakowej.

Najatrakcyjniejszym turystycznie jeziorem jest leżący 4 km na wschód od Ełku Selment Wielki. Jego ✘ powierzchnia wynosi 1262 ha, a długość linii brzegowej przekracza 35 km. Dostępny brzeg, piaszczyste plaże, malownicze klify, liczne nieduże kompleksy leśne, wyspy, wsie letniskowe w obrębie jeziora (m.in. Mrozy, Buczki, Szeliği, Sordachy, Koziki, Sędko) decydują o wielkich walorach turystycznych i rekreacyjnych tego jeziora. Wokół Selmentu znajdują się ośrodki wczasowe, pensjonaty i liczne prywatne kwatery.

Wspomnieć należy także o jeziorze Łaśmiady, o powierzchni 1064,7 ha i linii brzegowej o długości niespełna 5 km. Jezioro to jest doskonałym akwenem do uprawiania żeglarstwa, a także kajakarstwa. Znajduje się na szlaku kajakowym rzeką Ełk. Przy jego brzegach znajdują się miejscowości wypoczynkowe m.in. Malinówka Wielka, Piaski, Sajzy, Sikory Juskie. Bardziej znaczące ośrodki wypoczynkowe znajdują się w Sajzach i Malinówce. Łaśmiady są największym jeziorem ciągu rzeki Ełk i jednym z największych jezior mezoregionu. Podobnie jak inne jeziora Powiatu Ełckiego objęte są strefą ciszy. Jezioro to jest również bardzo czyste, leży na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierza Ełckiego i nie ma punktowych zrzutów ścieków.

Do pięknie położonych i cenionych przez turystów jezior należą także m.in. jeziora: Ełk (395 ha – długość linii brzegowej 18650m), Przytułskie (102,5 ha – długość linii brzegowej 12850m), Szarek (132,1 ha – długość linii brzegowej 5775m), Sunowo (167,3 – długość linii brzegowej 12375m), Woszczele (179,8 ha – długość linii brzegowej 7215m), (101,8 ha – długość linii brzegowej 14300m), Sawinda Wielka (226,8 ha – długość linii brzegowej 9650m).

Lasy

O uroku ziemi ełckiej decydują również lasy. Zajmują one około 30 proc. powierzchni regionu. Występują w kilkudziesięciu kompleksach – od małych, kilkuhektarowych do dużych, o powierzchni ponad 4 tys. ha. Tak liczne skupiska drzew z często zmieniającą się strukturą tworzą w krajobrazie ciekawą kompozycję plastyczną, upiększającą szlaki turystyczne. Ponieważ lasy ełckie wywodzą się z dawnego kompleksu

Urząd Gminy Ełk 19-300 Ełk, ul. Armii Krajowej 3 www.elk.gmina.pl e-mail: ug@elk.gmina.pl

borów suchych Puszczy Augustowskiej. Drzewostanem dominującym w ponad 75 proc. ich powierzchni jest sosna z poszyciem jałowca, ponadto świerk i brzoza. Drzewostan ten tworzy specyficzny mikroklimat leśny. Wydzielane przez nie olejki eteryczne, tzw. fitoncydy, w ciepłe i słoneczne dni dają uczucie świeżości i lekkości, wpływając tym samym korzystnie na samopoczucie człowieka oraz szybką regenerację jego sił. Tego rodzaju mikroklimat wytwarza się szczególnie w większych kompleksach leśnych, na omawianym obszarze, m.in. w lasach Ełku, Przykopy i Ruskiej Wsi.

Fauna i flora

W lasach znajdujących się na terenie gminy zamieszkują, często przecinając w swych wędrówkach szlaki turystyczne, jeleni, sarna, dzik, zając, lis, kuna, tchórz, a zimą ryś i nawet wilk. Osobliwością przyrody są również żyjące w lasach ełckich łosie i bobry. Ponadto na licznych śródleśnych polankach odbywają swoje gody cietrzewie, a na obrzeżach leśnych, w sąsiedztwie wód, spotkać można czaple, żurawie i oczywiście bociany.

Na obszarze gminy znajduje się jedyny na terenie Powiatu Ełckiego faunistyczny Rezerwat Przyrody „Ostoja Bobrów Bartosze”. Ma on powierzchnię 190 ha. Rezerwat znajduje się przy trasie Ełk - Olsztyn i rozciąga się aż do jeziora Szarek. Utworzony został w 1964 roku. Głównym jego celem jest ochrona miejsca występowania bobra europejskiego (*Castor fiber*), które przywędrował tu prawdopodobnie z okolic Osowca w latach sześćdziesiątych XX wieku. Rezerwat otoczony jest z trzech stron jeziorami. Występuje w nim ponad 270 gatunków roślin, a także interesujące okazy miejscowej fauny. Z kolei w miejscowości Mrozy, z bezpośrednim sąsiedztwem jeziora Selment Wielki znajduje się park z rosnącymi w nim ponad 100-letnimi drzewami. Do najciekawszych należą dęby szypułkowe, lipy oraz 20-metrowe klony.

Podróż zabytkową kolejką

Niebywałą atrakcją jest również czynna w okresie wiosenno-letnim trasa kolejki wąskotorowej, przebiegająca przez takie miejscowości jak: Mrozy, Regielnica, Kałęczyny, Laski Małe i Sypitki. Poza samą atrakcją przejazdu, taka kolejka umożliwia jednocześnie organizowanie jednodniowych wypadów turystycznych połączonych z wędrówką pieszą lub rowerową w okolice jeziora Selment Wielki oraz dalej, w stronę jezior rajgrodzkich.